

ČVUT
ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE

Situace na ČVUT-CIIRC

Vladimír Kučera
pověřený řízením ústavu

Podklady pro vystoupení na zasedání AS ČVUT dne 3.10.2018

Základní skutečnosti

CIIRC vznikl dne 1.7.2013, rozhodnutím AS ČVUT, jako vysokoškolský ústav ČVUT. Cílem bylo integrovat rozsáhlý, avšak roztržštěný výzkum v moderních a důležitých oblastech kybernetiky, robotiky a umělé inteligence na ČVUT, ale i v rámci ČR.

Dne 22.9.2014 rozhodla vláda ČR podpořit budování ČVUT-CIIRC dotací 1 mld. Kč. Stavební práce byly dokončeny v roce 2016, od 1.5.2017 je nová budova v plném provozu. CIIRC z ní užívá 52% plochy, ve zbytku je umístěn R ČVUT, dvě katedry FEL a VIC-ČVUT.

Projektem MŠMT ČR EDS „ČVUT-CIIRC“ je škola smluvně zavázaná až do roku 2027 k udržení, finanční podpoře a rozvoji CIIRC.

CIIRC již dosáhl průlomových výsledků

- **Formální verifikace Keplerovy domněnky z roku 1611 (J. Urban)**
- **Vyřešení 80 let starého problému neinteraktivního řízení složitých systémů (V. Kučera)**
- **Vítězství na mistrovství světa modelů autonomních aut Formule 1 (Z. Hanzálek)**
- **Druhé místo v prestižní celosvětové soutěži Amazon Alexa Prize (J. Šedivý)**
- **CIIRC se stal páteřní spolupracující institucí nově vzniklého Pařížského institutu pro umělou inteligenci (PRAIRIE), který prezident Macron představil v březnu 2018 ve francouzské televizi**
- **CIIRC spolu s Centrem pro umělou inteligenci (DFKI) v Saarbrückenu tvoří základ budovaného centra pro průmyslovou výrobu budoucnosti RICAIP, do spolupráce vložila německá kancléřka 1 mil. EUR**

Strategické projekty a centra

- **CIIRC získal tři projekty financované ze strukturálních fondů EU ve výzvě excelentní týmy. Prof. Robert Babuška (TU Delft), dr. Josef Šivic (INRIA) a dr. Josef Urban (Nijmegen Uni) se tak mohli vrátit do ČR a přivést své týmy mladých spolupracovníků na CIIRC.**
- **Josef Urban navíc přinesl CIIRC vůbec první grant ERC na ČVUT**
- **CIIRC se stal sídlem Národního centra Průmyslu 4.0, naplňuje tak cíle společenské proměny, vládou schválené Národní iniciativy Průmysl 4.0 a provozuje Testbed pro Průmysl 4.0, první experimentální pružný výrobní úsek v ČR**
- **CIIRC založil Centrum Města budoucnosti, za podpory firem a Magistrátu hl. m. Prahy přichází se zcela novou, ucelenou koncepcí města budoucnosti, kterou buduje dr. Michal Postránecký, který až dosud působil v USA.**

Lidské a finanční zdroje

CIIRC má 205 zaměstnanců, z toho 20 profesorů a docentů, 69 držitelů titulu Ph.D., školí 57 doktorandů nejrůznějších studijních programů ČVUT, pracuje v něm 27 školitelů, téměř 60 pracovníků se podílí na výuce ve studijních programech ČVUT.

CIIRC v roce 2017 fungoval s rozpočtem 170 mil. Kč, v roce 2018 předpoklad 230 mil. Kč. CIIRC zatím dokázal zajistit své hospodaření převážně z grantů a smluvní spolupráce, ze státní dotace pro rozvoj výzkumné organizace čerpá pouhá cca 2% svého rozpočtu.

CIIRC ukázal cestu, jak propojit špičkový světový výzkum s potřebami průmyslu, jak realizovat technicky zaměřený výzkum soběstačným a udržitelným způsobem.

Odvolání ředitele

Do tvůrčí nálady zasáhl dne 4.6.2018 rektor neočekávaně, bez předchozího upozornění, odvoláním profesora Maříka z funkce ředitele CIIRC.

Ani po opakovaných urgencích rektor nesdělil konkrétní a přezkoumatelné důvody odvolání. Rektor nepředložil plán řešení personálních ani strategických otázek, dosud nevypsál výběrové řízení na místo ředitele.

Vůči jednání rektora a hrozícím škodám se ohradilo

Grémium CIIRC (6.6.2018), Sněm CIIRC (6.6.2018, 15.6.2018), Správní rada ČVUT (13.6.2018), Akademický senát ČVUT (27.6.2018), Rada vlády pro výzkum, vývoj a inovace (29.6. 2018). Protesty přišly od zaměstnanců CIIRC, průmyslových partnerů, Hospodářské komory ČR, Svazu průmyslu a dopravy ČR, primátorky hl. m. Prahy, a dokonce, a to je to nejhorší, od strategických mezinárodních partnerů.

Další bezprostřední dopady

Nezůstalo však jen u odvolání ředitele.

**Rektor osobně vstupoval do řešeného projektu CIIRC,
kontaktoval bez vědomí řešitele projektu klíčové zahraniční partnery,
nerespektoval mezinárodní konsorciální dohodu,
zasahoval do znění projektových dokumentů,
zveřejnil důvěrnou projektovou dokumentaci rozsáhlého projektu,
čímž vážně poškodil CIIRC a jeho partnery ve prospěch projektů konkurenčních.**

Česko-německý projekt RICAIP

**Projekt typu Teaming v rámci programu H2020,
Research and Innovation Centre on Advanced Industrial Production,
hlavní řešitel profesor Mařík,
partneři ČVUT-CIIRC, CEITEC VUT a německé ústavy DFKI, ZeMA.
Cílem je vybudovat centrum pro průmyslovou výrobu budoucnosti jako součást
evropské výzkumné infrastruktury na ČVUT a VUT, s plánovaným rozpočtem 50 mil. EUR.**

**Dne 31.8.2018 skončila 1. fáze projektu a téhož dne byl podán návrh pro 2. fázi projektu.
Finální přihláška se stanoviskem MŠMT ČR a německého ministerstva BMBF
má být podána dne 15.11.2018.**

Česko-německý projekt RICAIP

Po odvolání profesora Maříka se rektor pokusil jej odstranit i z vedení projektu. Proto partneři nyní požadují v souladu s pravidly EU vyšší autonomii řešitelské jednotky, aby autokratický zásah jedné osoby nemohl narušit chod mezinárodního centra.

Řídící výbor projektu se usnesl na třech variantách:

- ČVUT bude projekt dále koordinovat za předpokladu, že bude CIIRC transformován na jednotku vyšší autonomie a samosprávy, tedy na fakultu
- ČR založí novou veřejnou výzkumnou instituci, která převezme koordinaci a řízení projektu místo ČVUT
- Nositelem projektu se místo ČVUT stane nově založená nestátní nezisková výzkumná instituce.

Česko-německý projekt RICAIP

Usnesení Řídícího výboru projektu jsou podle konsorciální smlouvy závazná pro všechny partnery, tedy i pro ČVUT.

Rektor však uvedené usnesení ignoruje, němečtí partneři hrozí nejen odstoupením od projektu, ale dokonce i žalobami na zmařené investice do výše 1 mil. EUR.

Protože investice pocházejí od německé vlády, má konflikt širší dopad na česko-německou vědeckovýzkumnou spolupráci.

Ministerstvo BMBF považuje postoj rektora za nedodržování podepsaných mezinárodních dohod mezi ČR a SRN.

Těmito kroky rektor ohrozil vybudovanou mezinárodní spolupráci jedné ze součástí ČVUT. Kauza dostává i nepříjemné diplomatické pozadí.

Začínají odcházet klíčoví pracovníci

Nezůstalo však, bohužel, jen u mezinárodní prestiže.

Na základě bezprecedentního jednání rektora začali klíčoví pracovníci CIIRC podávat výpovědi. K datu 31.8.2018 odešel tým projektových specialistů (vedoucí dr. Vít Dočkal, Ing. Petra Mikešová, dr. Eva Troppová, dr. Petr Šamánek, Ing. Mgr. Eva Doležalová) a ke dni 15.9.2018 podal výpověď tajemník CIIRC dr. Ondřej Velek (PhD z tokijské univerzity). Nositelé prestižních grantů, kteří přišli zpět do ČR ze zahraničí, svůj odchod také zvažují a zpráva o jejich negativní zkušenosti na ČVUT se v zahraničí rychle roznese.

To, co se během pěti let podařilo vybudovat v souladu s plánem projektu EDS „ČVUT-CIIRC“, se během několika týdnů hroutí.

Od spolupráce začínají odstupovat průmysloví partneři

Národní centrum Průmysl 4.0 začíná ztrácet podporu velkých partnerů (SAP, Škoda auto), kteří v nejisté situaci ztrácejí vůli investovat do projektů ČVUT.

To je pro centrum likvidační.

Spolupráci pozastavil Ford Motor a Rockwell Automation;

Airbus oficiálně odstoupil od výzkumné spolupráce s ČR v rozsáhlém projektu Marion

Navrhovaný projekt TA ČR Národní centrum kompetence „Kybernetika a umělá inteligence“ již ztratil čtvrtinu příslibených příspěvků od průmyslových partnerů.

Není vyloučeno, že jeho realizaci bude nutno přesunout z ČVUT na VUT v Brně.

Finanční ztráty

Přímé finanční škody, které nastávají či potenciálně tento rok pro ČVUT nastanou, dosahují stovek milionů korun.

Nepřímé finanční škody v podobě ztráty důvěry, ztráty vůdčích odborníků, ztráty celých týmů motivovaných lidí a mladých talentů, ty jsou nevyčíslitelné.

CIIRC byl až do června 2018 finančně soběstačný. Již dnes je v důsledku zásahů rektora propad rozpočtu odhadován na 18 mil. Kč, hlavně kvůli ztrátě dříve předjednaných spoluprací. CIIRC také chybí prostředky ve výši 10 mil. Kč, které dluží ústavu R ČVUT z let 2016 a 2017.

Hrozí velké riziko, že počáteční investice vlády ČR ve výši 1 mld. Kč tak bude zmařena.

Postoj Akademického senátu a Správní rady ČVUT

Správní rada ČVUT shledala odvolání ředitele CIIRC za neprofesionální a neopodstatněné a vyzvala rektora k okamžité nápravě vzniklé situace.

Akademický senát ČVUT v červnu 2018 vzal na vědomí odvolání ředitele CIIRC, byl však znepokojen zprávami o souvisejících nebezpečích vzniku hmotných škod a vyzval rektora, aby zamezil vzniku škod na CIIRC a na ČVUT;

dále požádal rektora, aby do nejbližšího zasedání AS ČVUT předložil písemnou zprávu o plnění projektu EDS „ČVUT-CIIRC“ a o případných nebezpečích a rizicích, která mohou vzniknout pro zdárné plnění projektu.

Návrh řešení situace – transformace CIIRC na fakultu

CIIRC dosud neusiloval stát se fakultou.

Vývoj však ukázal, že právní forma vysokoškolského ústavu již neodpovídá potřebám akademického prostředí velkého ústavu.

Dostatečně autonomní samosprávu univerzitní součásti vyžadují také výzvy velkých evropských projektů dotované investičními prostředky.

Proto jsem rektorovi předložil předběžný návrh transformace CIIRC na fakultu výzkumného typu s doktorským studijním programem, s důrazem na interdisciplinární výzkum pro doktorandy a na spolupráci s průmyslem.

Součástí mého úsilí je i pokus o odstranění nedůvěry v CIIRC na ČVUT podáním přehledu opravdových nákladů EDS „ČVUT-CIIRC“, který vypracoval kvestor ČVUT.

ČVUT**ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE**

Celkové zaúčtované náklady na akci EDF „ČVUT-CIIRC“

Zaúčtováno ke dni 28. 6. 2018	pouze akce CIIRC včetně vybavení (zahrnuje i rektorát, katedry FEL, VIC, garáže)
(částky po odečtení koeficientu DPH)	
Dotace MŠMT	980 293 863,29
Vlastní zdroje	231 050 234,83
z toho ÚVĚR	164 863 407,35
CELKEM skutečné náklady	1 211 344 098,12
K tomu koeficientové DPH – vráceno ČVUT	207 357 011,67
Celkový formální objem akce vč. DPH	1 418 701 109,79

Poznámky

Rozdíl 11 mil. Kč mezi vykázanou výší dotace (991 310 597,65 Kč) a výší dotace dle účetnictví je způsoben vratkou (DPH), kterou MŠMT chápe a požaduje vykazovat jako vyčerpanou dotaci roku 2016 (i když jsme ji v roce 2017 vrátili).

V účetnictví je ale zaúčtováno dle skutečnosti, a proto je výše dotace dle účetnictví nižší.

ČVUT používá při uplatňování DPH tyto režimy odpočtu:

- 1. Bez nároku na odpočet „BNO“**
- 2. Plný odpočet**
- 3. Koeficient**

V tomto případě byl pro projekt uplatňován koeficient DPH.